2024/1438

24.5.2024

DIREKTIVA (EU) 2024/1438 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 14. maja 2024

o spremembi direktiv Sveta 2001/110/ES o medu, 2001/112/ES o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi, 2001/113/ES o sadnih džemih, želejih, marmeladah in sladkani kostanjevi kaši, namenjeni za prehrano ljudi, ter 2001/114/ES o nekaterih vrstah delno ali v celoti dehidriranega konzerviranega mleka za prehrano ljudi

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ([1]),

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([2]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu s cilji, določenimi v sporočilu Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru, je Komisija 20. maja 2020 sprejela sporočilo z naslovom „Strategija ‚od vil do vilic' za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem" (v nadaljnjem besedilu: strategija „od vil do vilic"), v katerem je napovedala ukrepe za bolj zdrav in trajnosten prehranski sistem Unije. Komisija s temi ukrepi med drugim prizadeva spodbujati spremembo sestave proizvodov v primeru živil z visoko vsebnostjo sladkorjev ter olajšati prehod na zdrave in trajnostne načine prehranjevanja. Poleg tega je za opolnomočenje potrošnikov za ozaveščeno, zdravo in trajnostno izbiro živil napovedala možno razširitev obveznega navajanja izvora ali porekla na nekatere proizvode ob polnem upoštevanju učinkov na enotni trg.

(2) Direktiva Sveta 2001/110/ES ([3]) določa opredelitve pojmov, imena, skupna pravila o sestavi ter zahteve o kakovosti in označevanju medu.

(3) Ob upoštevanju tesne povezave med kakovostjo medu in njegovim poreklom ter potrebe po preprečevanju zavajanja potrošnikov v zvezi s kakovostjo proizvoda, Direktiva 2001/110/ES določa pravila za označevanje porekla za namene navedbe kraja, kjer je bil med pridelan. Natančneje, člen 2, točka 4, navedene direktive zahteva, da se na označbi navedejo država ali države porekla, kjer je bil med pridelan, in določa, da se lahko, če je med po poreklu iz več kot ene države članice ali tretje države, obvezna navedba držav porekla nadomesti z eno od naslednjih navedb, kot je primerno: „mešanica medu iz EU", „mešanica medu, ki ni iz EU", „mešanica medu iz EU in medu, ki ni iz EU". Različna pravila, ki so jih države članice sprejele na tej podlagi, lahko zavajajo potrošnike in ovirajo delovanje notranjega trga.

(4) Zaradi posebnega zanimanja, ki ga potrošniki izkazujejo glede geografskega porekla medu, ter ob upoštevanju cilja iz strategije „od vil do vilic", in sicer opolnomočenje potrošnikov za ozaveščeno izbiranje, tudi v zvezi s poreklom živil, in v interesu ohranitve učinkovitega delovanja notranjega trga po vsej Uniji s harmonizacijo pravil o označevanju, je primerno revidirati pravila o označevanju porekla medu. Ta direktiva bi morala kot standardno pravilo zahtevati, da se na označbi v padajočem vrstnem redu navede država ali države porekla, pri mešanicah pa tudi točen odstotek vsakega porekla z dovoljenim odstopanjem 5 % za vsak posamezen delež v mešanici, izračunanim na podlagi izvajalčeve dokumentacije o sledljivosti.

([1]) UL C, C/2023/881, 8.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/881/oj.
([2]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 10. aprila 2024 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 24. aprila 2024.
([3]) Direktiva Sveta 2001/110/ES z dne 20. decembra 2001 o medu (UL L 10, 12.1.2002, str. 47).

(5) Vendar bi morale imeti države članice za zagotovitev določene stopnje prožnosti možnost določiti, da je v primeru mešanic medu z več kot štirimi različnimi državami porekla dovoljeno v odstotkih navesti le štiri največje deleže, če ti skupaj predstavljajo več kot 50 % celotne mešanice. Morebitne ostale države izvora bi morale biti navedene v padajočem vrstnem redu, kot v primeru kadar se uporablja standardno pravilo. Taka prožnost ne posega v prosti pretok medu, označenega v skladu s standardnim pravilom, saj standardno pravilo potrošnikom zagotavlja, da prejmejo popolnejše informacije. Iz razmerja med standardnim pravilom in to prožnostjo izhaja, da v primeru več kot štirih držav izvora, kjer so deleži pete države ali nadaljnjih držav izvora enaki deležu četrte, ni mogoče navesti le štirih največjih deležev, zaradi česar bi se moralo uporabiti standardno pravilo.

(6) Ob upoštevanju zmanjšane velikosti pakiranj, ki vsebujejo eno samo, največ 30-gramsko porcijo medu, in posledičnih tehničnih težav je primerno določiti, da se za mešanice medu namesto polnega imena držav porekla lahko uporabi standardizirana in mednarodno znana oznaka, in sicer mednarodni standard ISO 3166, ki opredeljuje mednarodno priznane črkovne oznake za označevanje držav. Zlasti je za reševanje navedenih tehničnih težav zaradi zmanjšane velikosti pakiranj za uporabo primerna dvočrkovna oznaka alpha-2, ki jo kot splošnonamensko oznako priporoča Mednarodna organizacija za standardizacijo.

(7) Komisija v svojem načrtu usklajenega nadzora nad pristnostjo medu (2015–2017) in pri svojem usklajenem ukrepanju „Iz panjev“ (2021–2022) poudarja, da obstaja sum, da je visok odstotek medu, danega na trg Unije, ponarejen. Zagotoviti je treba, da so na voljo harmonizirane analitske metode, s katerimi se odkrije ponarejevanje medu, ki je proizveden in tržen v Uniji. Zato bi bilo treba poleg obstoječih izvedbenih pooblastil iz člena 4(1) Direktive 2001/110/ES na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z oblikovanjem takih enotnih metod. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([4]). Primerno je določiti specifičen rok za izvajanje navedenih pooblastil.

(8) Nekatere toplotne obdelave lahko povzročijo razgradnjo sestavin medu, zlasti encimov. Cvetni prah, ki je ključna sestavina medu in omogoča povezavo z njegovim botaničnim poreklom, lahko nakaže na geografsko poreklo medu. Da bi zagotovili poštene poslovne prakse in zaščitili interese potrošnikov, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) sprejme akte v zvezi z merili za določitev porekla medu iz cvetov ali delov rastlin ali njegovega geografskega porekla in za zagotovitev, da je med, ki je dan v promet, skladen z Direktivo 2001/110/ES, zlasti da se preprečita encimska deaktivacija in znatna odstranitev cvetnega prahu.

(9) Da bi zaščitili interese potrošnikov s tem, da bi čim bolj omejili goljufije, povezane s ponarejenimi proizvodi, ki ne ustrezajo poimenovanju „med“, omogočili potrjevanje informacij o poreklu in kakovosti medu ter zagotovili čim večjo preglednost, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 PDEU za uvedbo zahtev glede sledljivosti, ki bodo zagotavljali razpoložljivost bistvenih informacij o poreklu medu, vključno z državo porekla v dobavni verigi Unije – od pridelovalca ali uvoznika do potrošnikov –, in dostop do teh informacij. Harmonizirane zahteve glede sledljivosti medu, proizvedenega v Uniji in uvoženega vanjo so potrebne, da se pristojnim organom držav članic omogoči sledenje celotne dobavne verige nazaj vsaj do prvega koraka znotraj meja Unije. Ta pravila ne bi smela povečati upravnega bremena pridelovalcev, temveč bi morala potrošnikom in nadzornim organom olajšati spremljanje celotne poti medu od pridelave do polnjenja. Zato bi bilo treba z novimi zahtevami glede sledljivosti medu zagotoviti točne informacije o poreklu in pristnosti medu v njegovi dobavni verigi. Da bi vzpostavili sistem sledljivosti in oblikovali najustreznejše zahteve, med drugim glede analize razpoložljivih digitalnih rešitev ali metod, po potrebi vključno z edinstveno identifikacijsko kodo ali podobnimi tehnikami, bi morala Komisija opraviti študijo izvedljivosti.

([4]) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

(10) Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ([5])*. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

(11) Da bi Komisijo podprli z najboljšim razpoložljivim tehničnim strokovnim znanjem, bi bilo treba vzpostaviti platformo. Ta platforma bi med drugim morala pripravljati priporočila za sistem sledljivosti Unije, ki bi zagotavljal razpoložljivost bistvenih informacij o poreklu medu, po potrebi vključno z državo porekla, letom proizvodnje in edinstvenim identifikatorjem proizvajalca, v dobavni verigi Unije – od pridelovalca ali uvoznika do potrošnika –, in dostop do teh informacij. Prav tako bi morala podpirati bodočo ustanovitev referenčnega laboratorija Unije za med, da bi se izboljšal nadzor in odkrivalo ponarejanje medu s harmoniziranimi metodami in sistematično testiralo med z uporabo najnovejših testnih metod za dokazovanje pristnosti in kakovosti medu.

(12) Direktiva Sveta 2001/112/ES ([6]) določa bistvene zahteve, ki jih je treba izpolnjevati v zvezi s proizvodnjo, sestavo in označevanjem sadnih sokov in nekaterih podobnih proizvodov, namenjenih za prehrano ljudi, da bi se zaščitili interesi potrošnikov in povečal prosti pretok navedenih proizvodov.

(13) Direktiva 2001/112/ES je bila leta 2012 spremenjena z Direktivo 2012/12/EU Evropskega parlamenta in Sveta ([7]) zaradi novih pravil o dovoljenih sestavinah, kot so tista, ki se nanašajo na dodajanje sladkorjev, ki pri sadnih sokovih niso bili več dovoljeni. Po tej spremembi zahtev o sestavi sadnih sokov je lahko industrija sadnega soka, sicer samo eno leto, uporabljala navedbo, da sadni sokovi ne vsebujejo dodanih sladkorjev, da bi obveščala potrošnike in jim omogočila, da bi z vidika dodanih sladkorjev v proizvodih takoj in jasno razlikovali med sadnimi sokovi in nekaterimi drugimi podobnimi proizvodi. To kratko obdobje se je izkazalo za nezadostno za obveščanje potrošnikov, da po uvedbi novih pravil o dovoljenih sestavinah dodajanje sladkorjev v sadnih sokovih ni več dovoljeno. V skladu z delom II, točka 2, peta alinea, Priloge I k Direktivi 2001/112/ES se za sadne nektarje, ki ne vsebujejo niti dodanih sladkorjev niti sladil, lahko uporablja prehranska trditev „brez dodanih sladkorjev“ ali katera koli trditev, ki ima za potrošnika verjetno enak pomen, skupaj z navedbo „vsebuje naravno prisotne sladkorje“. Posledično nekaterim potrošnikom in zdravstvenim delavcem še vedno ni jasno, da sadni sokovi v nasprotju s sadnimi nektarji ne smejo vsebovati dodanih sladkorjev. To lahko zavede potrošnike, saj so raziskave pokazale, da bi imeli med več proizvodi z enako ali zelo podobno hranilno sestavo prednost tisti proizvodi, ki imajo prehransko trditev.

(14) Zato je ob upoštevanju zlasti dejstva, da so potrošniki čedalje bolj ozaveščeni glede zdravstvenih pomislekov, povezanih z uživanjem sladkorjev, primerno revidirati pravila o uporabi navedb o sladkorjih za sadne sokove, da se potrošnikom omogoči ozaveščena izbira. Zato je primerno oblikovati posebno pravilo za prostovoljno uporabo navedbe, da sadni sokovi vsebujejo samo naravno prisotne sladkorje. Namen take navedbe je sklicevanje na lastnosti, ki izhajajo iz opredelitve sadnih sokov iz Direktive 2001/112/ES in iz dovoljenih sestavin za sadne sokove, določenih v navedeni direktivi. Uvedba take navedbe potrošnikom predstavlja resnične in točne informacije v skladu s cilji o obveščanju potrošnikov o hranilnih lastnostih proizvodov ter omogočanju lažjega razlikovanja med sadnimi sokovi na eni strani in sadnimi nektarji na drugi strani in ozaveščene izbire potrošnikov.

(15) Zaradi tehničnega napredka so bile razvite ali se razvijajo nove tehnike predelave za popolno ali delno odstranitev naravno prisotnih sladkorjev v sadnih sokovih in sadnih sokovih iz koncentrata, da bi se zadostilo naraščajočemu povpraševanju potrošnikov po proizvodih z nižjo vsebnostjo sladkorja. Taki proizvodi se lahko tržijo v Uniji, če so skladni z vso ustrezno zakonodajo. Vendar se navedeni proizvodi pridobivajo z uporabo obdelave, ki ni ena od dovoljenih obdelav iz dela II, točka 3, Priloge I k Direktivi 2001/112/ES, njihova skupna vsebnost sladkorja pa je manjša kot pri soku, ekstrahiranem iz sadja. Zato na njih ne sme biti navedeno ime proizvoda „sadni sok“, „zgoščeni sadni sok“ ali „sadni sok iz koncentrata“.

([5]) UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

([6]) Direktiva Sveta 2001/112/ES z dne 20. decembra 2001 o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi (UL L 10, 12.1.2002, str. 58).

([7]) Direktiva 2012/12/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. aprila 2012 o spremembi Direktive Sveta 2001/112/ES o sadnih sokovih in nekaterih podobnih proizvodih, namenjenih za prehrano ljudi (UL L 115, 27.4.2012, str. 1).

(16) Taki proizvodi so vse pogosteje na voljo na trgu Unije. Da bi se olajšalo dajanje navedenih proizvodov na notranji trg ter omogočale spremembe njihove sestave in njihova inovacija, bi bilo treba brez poseganja v veljavno pravo Unije vzpostaviti novo kategorijo proizvodov za sadne sokove, katerih vsebnost naravno prisotnih sladkorjev je bila zmanjšana, vse druge bistvene fizikalne, kemijske, organoleptične in prehranske lastnosti povprečne vrste soka iz sadja, iz katerega so pridobljeni, pa ohranjene. Na teh proizvodih bi moralo biti možno navesti ime proizvoda „sadni sok z manj sladkorja“, „sadni sok z manj sladkorja iz koncentrata“ ali „zgoščeni sadni sok z manj sladkorja“. Da bi se zagotovila skladnost z Uredbo (ES) št. 1924/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta ([8]), bi se morala vsebnost sladkorja zmanjšati za vsaj 30 % v primerjavi s povprečno vrsto sadnega soka, sadnega soka iz koncentrata oziroma zgoščenega sadnega soka iz katerega so pridobljeni. Zato je primerno v del I Priloge I k Direktivi 2001/112/ES vključiti te nove kategorije proizvodov, v delu II navedene priloge pa določiti pravila o dovoljenih sestavinah za navedene proizvode ter o dovoljenih postopkih in snoveh. Za te nove kategorije proizvodov, tako kot za druge vrste sadnih sokov, ne bi smeli uporabljati sladil ali dodajati sestavin s sladilnimi lastnostmi.

(17) V skladu s Prilogo I k Direktivi 2001/112/ES lahko sadni nektarji vsebujejo dodane sladkorje, med ali oboje. Da bi se podprla proizvodnja in trženje sadja, hkrati pa upoštevala potreba po spodbujanju spremembe sestave proizvodov za zmanjšanje količine sladkorjev, prisotnih v sadnih nektarjih, bi bilo treba zmanjšati delež sladkorjev ali medu, ki se lahko dodajajo sadnim nektarjem, ki imajo nizko naravno kislost in so prijetni za uživanje.

(18) Po prenosu te direktive bodo morali proizvajalci novih kategorij sadnih sokov, in sicer sadnega soka z manj sladkorja, zgoščenega sadnega soka z manj sladkorja in sadnega soka z manj sladkorja iz koncentrata, dovoljene postopke uporabljati tako, da končni proizvod ustreza lastnostim, ki jih zahteva Direktiva 2001/112/ES. Vendar bi bilo treba za uresničitev ciljev Direktive 2001/112/ES, kakor jo tozadevno spreminja ta direktiva, na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi z določitvijo pravil o fizikalnih, kemijskih, organoleptičnih in prehranskih lastnostih zadevnih proizvodov z manj sladkorja ter o uporabi dovoljenih postopkov za zmanjšanje količine sladkorjev. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

(19) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila v zvezi z analitskimi metodami, da se zagotovi skladnost z značilno sestavo nekaterih vrst sadnih sokov, ki se tržijo v Uniji. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011.

(20) Glede na zeleni dogovor in cilj strategije „od vil do vilic“, in sicer podpirati ozaveščeno izbiro potrošnikov, in glede na veliko zanimanje, ki ga potrošniki izkazujejo v zvezi z označevanjem, ki označuje poreklo živil, bi morala Komisija najpozneje 36 mesecev po začetku veljavnosti te direktive Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo, v katerem bi ocenila izvedljivost različnih možnosti označevanja, ki označuje državo ali države porekla, v katerih se obere sadje, ki se uporabi za proizvodnjo sadnega soka in sadne kaše, po potrebi skupaj z zakonodajnim predlogom.

(21) Del II, točka 3, Priloge I k Direktivi 2001/112/ES ureja dovoljene obdelave in snovi za sadne sokove in nekatere podobne proizvode. Beljakovine iz sončničnih semen se vse pogosteje uporabljajo za neposredno prehrano ljudi in so se izkazale za učinkovito orodje za bistrenje sadnih sokov. Da bi se upošteval ta nadaljnji napredek, bi bilo treba beljakovine iz sončničnih semen dodati na seznam dovoljenih obdelav in snovi.

([8]) Uredba (ES) št. 1924/2006 Evropskega Parlementa in Sveta z dne 20. decembra 2006 o prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih (UL L 404, 30.12.2006, str. 9).

(22) Sok, ekstrahiran iz kokosovih orehov, se v Uniji vse pogosteje trži in uživa. V skladu s členom 3, točka 2, Direktive 2001/112/ES je predpisano prodajno ime navedenega proizvoda „kokosov sok“. Vendar je v mednarodnem standardu, vključenem v splošni standard codex za sadne sokove in nektarje (CXS 247-2005), navedeno, da je ime „kokosova voda“ sopomenka za „kokosov sok“, ki je ekstrahiran neposredno iz kokosovega oreha brez iztiskanja kokosovega mesa. Zato je primerno v Prilogo III k navedeni direktivi kot posebno poimenovanje dodati „kokosovo vodo“. Za zagotovitev, da je posebno poimenovanje enostavno razumljivo za vse potrošnike v Uniji, je primerno določiti možnost uporabe „kokosova voda“ v uradnih jezikih Unije. Poleg tega, ker se lahko kokosov sok iz koncentrata pridobiva iz rekonstituiranega zgoščenega kokosovega soka s pitno vodo, je primerno v Prilogi V k navedeni direktivi za ta proizvod določiti najmanjšo stopnjo Brix.

(23) Direktiva Sveta 2001/113/ES ([9]) določa temeljne zahteve za proizvodnjo, sestavo in označevanjem sadnih džemov, želejev, marmelad in sladkane kostanjeve kaše, namenjenih za prehrano ljudi.

(24) Člen 2, točka 4, Direktive 2001/113/ES določa obvezno navedbo vsebnosti sladkorja na označbi, razen če se prehranska trditev na označbi nanaša na sladkorje. Ta zahteva je strožja od pravil, določenih v Direktivi Sveta 90/496/EGS ([10]), v skladu s katerimi je bila vključitev podatkov o hranilni vrednosti na predpakiranih živilih prostovoljna, razen če je bila prisotna prehranska trditev v zvezi s hranilno vrednostjo; če pa se je prehranska trditev nanašala na sladkorje, je morala vključevati navedbo količine sladkorjev. Direktiva 90/496/EGS je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ([11]). Na podlagi navedene uredbe je zdaj navedba hranilne vrednosti na embalaži obvezna. Zato posebna določba o označevanju glede vsebnosti sladkorjev v Direktivi 2001/113/ES ni več potrebna in jo je primerno črtati.

(25) Glede na zeleni dogovor in cilj strategije „od vil do vilic“, in sicer podpirati ozaveščeno izbiro potrošnikov, in glede na veliko zanimanje, ki ga potrošniki izkazujejo v zvezi z označevanjem, ki označuje poreklo živil, bi morala Komisija najpozneje 36 mesecev po začetku veljavnosti te direktive Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo, v katerem bi ocenila izvedljivost različnih možnosti označevanja, ki označuje državo ali države porekla, v katerih se obere sadje, ki se uporabi za proizvodnjo sadnih džemov, želejev, marmelad iz citrusov in sladkane kostanjeve kaše, po potrebi skupaj z zakonodajnim predlogom.

(26) Del I Priloge I Direktivi 2001/113/ES določa najmanjšo količino sadja, ki se uporablja za proizvodnjo džema, želeja, ekstra džema ali ekstra želeja. Uporaba izrazov „ekstra džem“ in „ekstra žele“ je rezervirana za proizvode, proizvedene z večjo količino sadja v primerjavi z „džemom“ oziroma „želejem“. Del II navedene priloge določa najmanjšo vsebnost topnih snovi, to je naravno prisotnih sladkorjev v sadju bodisi dodanih sladkorjev, za navedene proizvode, državam članicam pa omogoča, da dovolijo nižjo najmanjšo vsebnost topnih snovi, da bi se upoštevale obstoječe nacionalne tradicije pri pripravi sadnih džemov, želejev, marmelad in sladkane kostanjeve kaše.

(27) Če se količina sadja, ki se uporablja za proizvodnjo džemov in želejev, poveča, se količina dodanega sladkorja, potrebnega za doseganje najmanjše vsebnosti topnih snovi v teh proizvodih, zmanjša. Da bi se spodbujala proizvodnja džemov in želejev z višjo vsebnostjo sadja, s tem pa podpiral trg sadja, ob upoštevanju potrebe po zmanjšanju količine prostih sladkorjev, bi bilo treba povečati najmanjšo količino sadja, ki se uporablja za proizvodnjo džemov in želejev, določeno v Prilogi I k Direktivi 2001/113/ES. Podobno, zato da bi potrošnikom pomagali pri bolj ozaveščeni in zdravi izbiri živil, je primerno dovoliti uporabo rezerviranih imen za proizvode, opredeljene v delu I navedene priloge, pri katerih je vsebnost topnih snovi manjša od 60 %, vendar izpolnjujejo pogoje, ki se uporabljajo za prehransko trditev „zmanjšana vsebnost sladkorjev“, določeno v Prilogi k Uredbi (ES) št. 1924/2006.

([9]) Direktiva Sveta 2001/113/ES z dne 20. decembra 2001 o sadnih džemih, želejih, marmeladah in sladkani kostanjevi kaši, namenjeni za prehrano ljudi (UL L 10, 12.1.2002, str. 67).

([10]) Direktiva Sveta 90/496/EGS z dne 24. septembra 1990 o označevanju hranilne vrednosti živil (UL L 276, 6.10.1990, str. 40).

([11]) Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18).

(28) Priloga I k Direktivi 2001/113/ES omejuje izraz „marmelada“ na posebno mešanico citrusov. Čeprav se predpisana prodajna imena, določena v navedeni prilogi, uporabljajo v trgovini za poimenovanje proizvodov iz navedene priloge, pa običajno potrošniki v številnih uradnih jezikih Unije medsebojno zamenljivo uporabljajo izraza „marmelada“ in „džem“ za džeme iz sadja, ki niso citrusi. Da bi se v takih primerih upoštevala ta običajna raba pri potrošnikih, kadar taka uporaba obstaja, in ob upoštevanju dejstva, da je harmonizirano ime proizvoda še vedno „džem“, bi morale države članice imeti možnost dovoliti, da se na njihovem ozemlju uporablja izraz „marmelada“ za ime proizvoda „džem“, če gre za džeme iz sadja, ki niso citrusi. Da bi preprečili zmedo pri potrošnikih, bi torej morali po vsej Uniji za proizvod, ki je bil do zdaj opredeljen kot „marmelada“, uporabljati izraz „marmelada iz citrusov“, da bi razlikovali med tema kategorijama proizvodov, pri čemer bi lahko namesto izraza „citrusov“ dali ime uporabljenega citrusa oziroma uporabljenih citrusov. Zato je v zvezi z imenoma proizvodov „marmelada“ in „marmelada iz citrusov“ primerno ustrezno revidirati Direktivo 2001/113/ES.

(29) Vendar bi v državi članici, ki ne izrabi možnosti, da „džem“ imenuje „marmelada“, ker v njej potrošniki teh dveh izrazov ne uporabljajo medsebojno zamenljivo, še naprej moralo biti možno, da se na njenem območju za marmelado iz citrusov, proizvedeno iz treh ali več sadežev, dovoli uporaba navedbe „marmelada iz mešanega sadja“ ali „marmelada iz [x] vrst sadja“, pri čemer je x število vrst uporabljenega sadja.

(30) V Prilogi II k Direktivi 2001/113/ES so naštete dodatne sestavine, ki se lahko uporabljajo v proizvodnji proizvodov, zajetih z navedeno direktivo. Sadni sok citrusov se lahko uporablja kot kislina v džemu, ekstra džemu, želeju in ekstra želeju, pridobljenih iz drugih vrst sadja. V primerjavi s sokom, ki ni iz koncentrata, je sadni sok v svoji zgoščeni obliki manj voluminozen in lažji za prevažanje, bolj stabilen, lahko se dlje konzervira in zahteva manjšo porabo energije za izparitev deleža vsebovane vode pri proizvodnji končnega proizvoda džema ali želeja. Njegova uporaba v proizvodnji džemov, ekstra džemov, želejev in ekstra želejev je zato bolj trajnostna kot uporaba svežega sadnega soka Zato je primerno, da se v navedeni prilogi določi, da se lahko določeni sokovi, ki so dovoljeni za uporabo v različnih kategorijah marmelade, ekstra marmelade, želeja in ekstra želeja, uporabljajo v zgoščeni obliki

(31) Uporabo aditivov za živila trenutno ureja Uredba (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ([12]), ki vsebuje posebne določbe o džemu in ekstra džemu. Zato je primerno, da se četrta alinea v delu B, točka 1, Priloge III k Direktivi 2001/113/ES črta in ustrezno spremeni Priloga II k navedeni direktivi.

(32) Direktiva Sveta 2001/114/ES ([13]) določa opredelitve pojmov in skupna pravila, ki urejajo sestavo, proizvodne specifikacije in označevanje nekaterih vrst konzerviranega mleka.

(33) V točki 3 Priloge I k Direktivi 2001/114/ES so navedene obdelave, dovoljene za delno ali v celoti dehidrirano konzervirano mleko. V odziv na spreminjajoče se potrebe potrošnikov bi bilo treba dovoliti obdelavo za zmanjšanje ravni laktoze v mlečnih proizvodih. Poleg tega bi bilo treba posebno poimenovanje za angleški izraz „evaporated milk“ v Prilogi II k navedeni direktivi uskladiti z mednarodnimi standardi, opredeljenimi v standardu codex za evaporirano mleko (CXS 281-1971).

(34) Direktive 2001/110/ES, 2001/112/ES, 2001/113/ES in 2001/114/ES vsebujejo sklice na razveljavljene akte. Direktiva 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([14]) je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo (EU) št. 1169/2011. Direktiva Sveta 89/107/EGS ([15]) in Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta št. 95/2/ES ([16]) sta bili razveljavljeni in nadomeščeni z Uredbo (ES) št. 1333/2008. Direktiva Sveta 98/83/ES ([17]) je bila razveljavljena in nadomeščena z Direktivo (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta ([18]). Navedene sklice bi bilo zato treba nadomestiti s sklici na ustrezne določbe uredb (EU) št. 1169/2011 in (ES) št. 1333/2008 ter Direktive (EU) 2020/2184.

([12]) Uredba (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aditivih za živila (UL L 354, 31.12.2008, str. 16).

([13]) Direktiva Sveta 2001/114/ES z dne 20. decembra 2001 o nekaterih vrstah delno ali v celoti dehidriranega konzerviranega mleka za prehrano ljudi (UL L 15, 17.1.2002, str. 19).

([14]) Direktiva 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil (UL L 109, 6.5.2000, str. 29).

([15]) Direktiva Sveta 89/107/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonodaj držav članic o aditivih za živila, ki se smejo uporabljati v živilih, namenjenih za prehrano ljudi (UL L 40, 11.2.1989, str. 27).

([16]) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta št. 95/2/ES z dne 20. februarja 1995 o aditivih za živila razen barvil in sladil (UL L 61, 18.3.1995, str. 1).

([17]) Direktiva Sveta 98/83/ES z dne 3. novembra 1998 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L 330, 5.12.1998, str. 32).

([18]) Direktiva (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L 435, 23.12.2020, str. 1).

(35) Direktive 2001/110/ES, 2001/112/ES, 2001/113/ES in 2001/114/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

(36) Da bi lahko države članice sprejele nacionalne zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, bi bilo treba določiti 18-mesečno obdobje prenosa. Da bi se izvajalcem omogočilo dovolj časa za prilagoditev novim zahtevam, bi se morale navedene nacionalne določbe, s katerimi se prenese ta direktiva, začeti uporabljati šele 24 mesecev po datumu začetka veljavnosti te direktive.

(37) Da bi se upoštevali interesi gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg ali označujejo svoje proizvode v skladu z zahtevami, veljavnimi pred uporabo nacionalnih določb, s katerimi se prenese ta direktiva, je treba določiti ustrezne prehodne ukrepe. Zato bi bilo treba v tej direktivi omogočiti, da se ti proizvodi tržijo za omejeno časovno obdobje po obdobju prenosa.

(38) Ker cilja te direktive, in sicer spremeniti pravila Unije o sestavi in označevanju medu, sadnih sokov, sadnih džemov, želejev in marmelad ter nekaterih vrst delno ali v celoti dehidriranega konzerviranega mleka, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov te direktive lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 2001/110/ES

Direktiva 2001/110/ES se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) uvodni stavek se nadomesti z naslednjim:

„Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (*) se uporablja za proizvode, opredeljene v Prilogi I k tej direktivi, pod naslednjimi pogoji:

(*) Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18).“;

(b) točka 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. imena proizvodov iz Priloge I, točki 2 in 3, se uporabljajo samo za proizvode, ki so tam opredeljeni in za njihovo poimenovanje v prometu. Ta imena se lahko nadomestijo z enostavnim imenom ‚med‘, razen za med v satju, med s kosi satja ali kosi satja v medu in pekovski med.

Vendar:

(a) mora biti pri pekovskem medu na označbi besedilo ‚samo za kuhanje in peko‘ v neposredni bližini imena proizvoda;

(b) se, razen pri pekovskem medu, ta imena lahko dopolnijo z navedbo, ki se nanaša na:

— poreklo iz cvetov ali delov rastlin, če je proizvod v celoti ali pretežno navedenega izvora in predstavlja organoleptične, fizikalno-kemijske in mikroskopske značilnosti navedenega porekla,

— regionalno, teritorialno ali topografsko poreklo, če je proizvod v celoti navedenega izvora,

— posebna merila za kakovost.“;

(c) točka 4 se nadomesti z naslednjim:

„(4) (a) država porekla, kjer je bil med pridelan, se navede na označbi. Če je med po poreklu iz več kot ene države, se države porekla, v katerih je bil med pridelan, navedejo na označbi v osrednjem vidnem polju v padajočem vrstnem redu glede na njihov delež celotne teže, skupaj z odstotkom, ki ga predstavlja vsaka od teh držav porekla. Za vsak posamezen delež v mešanici se dovoli 5-odstotno odstopanje, izračunano na podlagi izvajalčeve dokumentacije o sledljivosti.

Vendar lahko države članice določijo, da je v zvezi z medom, danim v promet na njihovem ozemlju, kadar je število držav porekla medu v mešanici večje od štirih in štirje največji deleži predstavljajo več kot 50 % mešanice, dovoljeno, da se z odstotkom navedejo samo ti štirje največji deleži, preostale države porekla pa morajo biti navedene v padajočem vrstnem redu brez odstotka.

Imena držav porekla se lahko nadomestijo z dvočrkovno oznako v skladu z zadnjo različico dvočrkovne oznake mednarodnega standarda ISO 3166–1 (alfa-2) pri pakiranjih, ki vsebujejo neto količine medu manjše od 30 gramov;

(b) podatki, ki jih je treba navesti na podlagi podtočke (a) te točke, se štejejo za obvezne podatke v skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 1169/2011.“;

(2) člena 3 in 4 se nadomestita z naslednjim:

„*Člen 3*

Pri pekovskem medu, je na transportnih zabojnikih, embalaži in v prodajni dokumentaciji jasno navedeno polno ime proizvoda, kakor je določeno v Prilogi I, točka 3.

Člen 4

Komisija lahko ob upoštevanju mednarodnih standardov in tehničnega napredka sprejme izvedbene akte, s katerimi določi analitske metode za preverjanje, ali je med skladen z določbami te direktive.

Komisija do 14. junija 2028 ob upoštevanju mednarodnih standardov in tehničnega napredka sprejme izvedbene akte, ki določajo analitske metode za odkrivanje ponarejenega medu..

Izvedbeni akti iz tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 7(2).

Do sprejetja zadevnih izvedbenih aktov države članice vedno, kadar je mogoče, uporabijo mednarodno priznane validirane analitske metode, kot so tiste, odobrene v Codex Alimentarius, da preverijo skladnost z določbami te direktive.“;

(3) vstavijo se naslednji členi:

„*Člen 4a*

1. Da se zagotovi uveljavitev poštenih poslovnih praks in zaščitijo interesi potrošnikov, se na Komisijo prenese pooblastilo, da v skladu s členom 6 sprejme delegirane akte za dopolnitev te direktive s tem, da določi:

(a) merilo za pojem ‚pretežno‘, kar zadeva poreklo medu iz cvetov ali delov rastlin iz člena 2, točka 2, drugi pododstavek, točka (b), prva alinea;

(b) merila za sestavo za zagotavljanje, da med, razen v primeru pekovskega medu, kakor je opredeljen v Prilogi I, točka 3, ki je dan v promet kot med ali uporabljen v proizvodu, namenjenem za prehrano ljudi, ni bil segret ali obdelan tako, da bi bili naravni encimi uničeni ali znatno deaktivirani, pri čemer se upošteva indeks invertaze;

(c) merila za zagotavljanje in preverjanje, da cvetni prah ni odstranjen iz medu, absolutna vsebnost in spekter cvetnega prahu pa v medu nista spremenjena, razen v primeru pekovskega medu, kakor je opredeljen v Prilogi I, točka 3, ko se da v promet kot med ali je uporabljen v proizvodu, namenjenem za prehrano ljudi, pri čemer se upoštevajo vsebnost cvetnega prahu, najmanjša velikost cvetnega prahu in gostota mrežice filtra;

(d) minimalna vsebnost cvetnega prahu v pekovskem medu po odstranitvi tujih anorganskih ali organskih primesi;

(e) metode in merila za določitev kraja, kjer je med pridelan, in zahteve na ravni Unije za sledljivost medu od pridelovalca ali uvoznika do potrošnika.

Komisija sprejme delegirane akte iz točk (b) do (e) prvega pododstavka do 14. junija 2029.

Komisija pred sprejetjem teh delegiranih aktov izvede študije izvedljivosti. Komisija v študijo izvedljivosti v zvezi s točko (e) prvega pododstavka, vključi analizo razpoložljivih digitalnih rešitev ali metod, po potrebi vključno z edinstveno identifikacijsko kodo ali podobnimi tehnikami.

Komisija v delegiranih aktih iz prvega pododstavka določi ustrezne prehodne ureditve za proizvode, dane v promet pred datumom začetka uporabe navedenih delegiranih aktov.

2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 6 za spremembo Priloge II s prilagoditvijo meril za sestavo iz navedene priloge merilom iz delegiranih aktov iz odstavka 1, prvi pododstavek, točka (b), tega člena.

Člen 4b

1. Vzpostavi se platforma, ki jo sestavljajo:

(a) predstavniki držav članic, pristojnih organov in določenih laboratorijev;

(b) strokovnjaki, ki zastopajo ustrezne deležnike v dobavni verigi medu;

(c) strokovnjaki, ki zastopajo civilno družbo;

(d) strokovnjaki, imenovani za delovanje v svojem imenu, ki imajo dokazano znanje in izkušnje na področjih, zajetih s to direktivo;

(e) strokovnjaki, ki zastopajo akademske skupnosti, med drugim univerze, raziskovalne inštitute in druge znanstvene organizacije.

2. Platforma je namenjena:

(a) zbiranju podatkov o metodah za izboljšanje nadzora pristnosti medu, zlasti metodah za odkrivanje ponarejanja medu, za namene morebitne harmonizacije teh metod;

(b) zagotavljanju priporočil za sistem sledljivosti Unije, da bi na podlagi medu lahko izsledili pridelovalca ali uvoznika;

(c) zagotavljanju priporočil glede morebitne potrebe po posodobitvi meril za sestavo in drugih parametrov kakovosti, določenih v tej direktivi;

(d) zagotavljanju priporočil za ustanovitev referenčnega laboratorija Unije.

3. Platformi predseduje Komisija. Komisija sprejme pravila o sestavi in delovnih metodah platforme. Komisija lahko k sodelovanju na platformi priložnostno povabi strokovnjake s posebnim strokovnim znanjem.“;

(4) Priloga I se spremeni:

(a) v točki 2(b) se podtočka (viii) črta,

(b) v točki 3 se tretja alinea, nadomesti z naslednjim:

„— je bil pregret ali

— je pridobljen tako, da se pri odstranjevanju tujih anorganskih ali organskih primesi odstrani tudi znaten del cvetnega prahu.“

Člen 2

Spremembe Direktive 2001/112/ES

Direktiva 2001/112/ES se spremeni:

(1) člen 3 se spremeni:

(a) uvodni stavek se nadomesti z naslednjim:

„Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (*) se uporablja za proizvode, opredeljene v Prilogi I k tej direktivi, pod naslednjimi pogoji:

(*) Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18).“;

(b) v točki 1 se podtočka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) Kot alternativa za imena proizvodov iz podtočke (a) je v Prilogi III seznam posebnih poimenovanj. Kadar izvajalec uporablja poimenovanja, navedena v delu I Priloge III, se uporabijo v jeziku in pod pogoji, opredeljenimi v navedeni prilogi. Kar zadeva poimenovanja iz dela II Priloge III, lahko države članice, v katerih je proizvod dan na trg, določijo, da se ta poimenovanja uporabljajo v enem ali več uradnih jezikih Unije.“;

(c) vstavi se naslednja točka:

„4. Navedba ‚sadni sokovi vsebujejo samo naravno prisotne sladkorje‘ se lahko navede na označbi v istem vidnem polju kot ime proizvodov iz točke I dela I, Priloge I.“;

(d) točka 6 se nadomesti z naslednjim:

„6. Brez poseganja v člen 22 Uredbe (EU) št. 1169/2011 mora označba za mešanice sadnega soka iz koncentrata ali sadni sok z manj sladkorja iz koncentrata, s sadnim sokom ali sadnim sokom z manj sladkorja, pa tudi za sadni nektar, ki je pridobljen v celoti ali delno iz enega ali več zgoščenih proizvodov, vsebovati besedilo ‚iz koncentrata (-ov)‘ ali ‚delno iz koncentrata(-ov)‘, kakor je ustrezno. Ta navedba mora biti v neposredni bližini imena proizvoda, dobro izstopati iz ozadja, z jasno vidnimi črkami.“;

(2) člen 6 se nadomesti z naslednjim:

„*Člen 6*

Za proizvodnjo proizvodov, opredeljenih v Prilogi I, del I, se lahko uporabljajo samo obdelave in snovi, navedene v Prilogi I, del II, ter surovine, ki so v skladu s Prilogo II. Poleg tega morajo biti sadni nektarji skladni s Prilogo IV.“;

(3) člen 7 se spremeni:

(a) edini odstavek se oštevilči kot odstavek 1;

(b) dodata se naslednja odstavka:

„2. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 7a za dopolnitev te direktive z določitvijo pravil v zvezi s fizikalnimi, kemijskimi, organoleptičnimi in prehranskimi značilnostmi proizvodov iz točk 6(a), 6(b) in (7), dela I, Priloge I, ter v zvezi z uporabo dovoljenih postopkov za znižanje vsebnosti sladkorja iz točke 3, dela II, navedene priloge.

3. Komisija lahko sprejme izvedbene akte za določanje analitskih metod ob upoštevanju mednarodnih standardov in tehničnega napredka, s katerimi se preverja, ali so proizvodi iz točk 1(a), 1(b), 2, 6(a), 6(b) in 7, dela I, Priloge I, skladni s to direktivo.

Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 7b(2).

Do sprejetja zadevnih izvedbenih aktov države članice vedno, kadar je mogoče, uporabijo mednarodno priznane validirane analitske metode, kot so tiste, odobrene v Codex Alimentarius, da preverijo skladnost s to direktivo.“;

(4) člen 7a se spremeni

(a) se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 7(1) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 28. oktobra 2013. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.

Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 7(2) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 13. junija 2024. Komisija pripravi poročilo o prenesenem pooblastilu najpozneje devet mesecev pred koncem petletnega obdobja. Prenos pooblastila se samodejno podaljšuje za enako dolga obdobja, razen če Evropski parlament ali Svet nasprotuje temu podaljšanju najpozneje tri mesece pred koncem vsakega obdobja.“;

(b) v odstavku 3 se „člena 7“ nadomesti s „člena 7(1) in (2)“;

(c) v odstavku 5 se „členom 7“ nadomesti s „členom 7(1) ali (2)“;

(5) vstavijo se naslednji členi:

„*Člen 7b*

1. Komisiji v zvezi s členom 7(3) te direktive pomaga Stalni odbor za rastline, živali, hrano in krmo, ustanovljen v skladu s členom 58(1) Uredbe (ES) št. 178/2002. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (*) .

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija ne sprejme osnutka izvedbenega akta in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 7c

Komisija najpozneje 14. junija 2027 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni izvedljivost različnih možnosti označevanja države ali držav porekla, v katerih je bilo pobrano sadje, uporabljeno za proizvodnjo sadnega soka ali sadne kaše. Temu poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog.

(*) Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).“;

(6) prilogi I in III se spremenita v skladu s Prilogo I k tej direktivi;

(7) v Prilogi IV, Oddelek I, se štiriindvajseta vrstica, ki se nanaša na „Kutine“, nadomesti z naslednjim: „Kutine (*Cydonia oblonga* L.) 50“;

(8) v Prilogi V se med vrstici „Črni ribez“ in „Grozdje“ vstavi naslednja vrstica:

„Kokos (*)	*Cocos nucifera* L.	4,5“

Člen 3

Spremembe Direktive 2001/113/ES

Direktiva 2001/113/ES se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) uvodni stavek se nadomesti z naslednjim:

„Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (*) se uporablja za proizvode, opredeljene v Prilogi I k tej direktivi, pod naslednjimi pogoji:

(*) Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18).“

(b) v točki 2 se doda naslednji pododstavek:

„Z odstopanjem od prvega pododstavka lahko države članice, ki ne dovolijo uporabe izrazov ‚marmelada‘ in ‚ekstra marmelada‘ za imeni proizvodov ‚džem‘ in ‚ekstra džem‘, kot je določeno v prvi in drugi alinei dela I, Priloge I, na svojem ozemlju v primeru marmelade iz citrusov, proizvedene iz treh ali več vrst sadja, dovolijo uporabo navedbe ‚marmelada iz mešanega sadja‘ ali ‚marmelada iz [x] vrst sadja‘, pri čemer je x število vrst uporabljenega sadja.“;

(c) točka 4 se črta;

(d) točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Podatki iz točke 3 morajo biti napisani v istem vidnem polju kakor ime proizvoda in z jasno vidnimi črkami.“;

(e) točka 6 se črta;

(2) člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„*Člen 4*

Za proizvodnjo proizvodov, opredeljenih v Prilogi I, se smejo uporabljati samo sestavine, navedene v Prilogi II, in surovine, ki so v skladu s Prilogo III.“;

(3) vstavi se naslednji člen:

„*Člen 6a*

Komisija najpozneje 14. junija 2027 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni izvedljivost različnih možnosti označevanja države ali držav porekla, v katerih je bilo pobrano sadje, uporabljeno za proizvodnjo sadnih džemov, želejev, marmelad in sladkane kostanjeve kaše. Temu poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog.“;

(4) Priloga I se spremeni v skladu s Prilogo II k tej direktivi;

(5) Priloga II se spremeni:

(a) druga do šesta alinea se nadomestijo z naslednjim:

„— zgoščen ali nezgoščen sadni sok: samo v džemu,

— zgoščen ali nezgoščen sadni sok citrusov: v proizvodih, pridobljenih iz drugih vrst sadja: samo v džemu, ekstra džemu, želeju in ekstra želeju,

— zgoščeni ali nezgoščeni rdeči sadni sokovi: samo v džemu in ekstra džemu, izdelanem iz šipka, jagod, malin, kosmulj, rdečega ribeza, sliv in rabarbare,

— zgoščen ali nezgoščen sok rdeče pese: samo v džemu in želeju, izdelanem iz jagod, malin, kosmulj, rdečega ribeza in sliv,

— eterična olja citrusov: samo v marmeladi iz citrusov in žele marmeladi,";

(b) doda se naslednja alinea:

„— aditivi za živila, odobreni v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1333/2008 (*) .

(*) Uredba (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aditivih za živila (UL L 354, 31.12.2008, str. 16).";

(6) v Prilogi III, del B, točka 1, se četrta alinea črta.

Člen 4

Spremembe Direktive 2001/114/ES

Direktiva 2001/114/ES se spremeni:

(1) v členu 3 se uvodni stavek nadomesti z naslednjim:

„Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (*) se uporablja za proizvode, opredeljene v Prilogi I k tej direktivi, pod naslednjimi pogoji:

(*) Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18)."

(2) Priloga I se spremeni:

(a) v točki 3 se doda naslednja podtočka:

„(d) Zmanjšanje vsebnosti laktoze z njeno pretvorbo v glukozo in galaktozo. Spremembe sestave mleka, ki so posledica te obdelave, so dovoljene samo, če so navedene na embalaži proizvoda tako, da se jih ne da izbrisati ter da so dobro vidne in čitljive. Take navedbe ne posegajo v obveznosti v zvezi z označevanjem hranilne vrednosti, določene z Uredbo (EU) št. 1169/2011. Države članice lahko omejijo ali prepovejo spremembe sestave mleka iz te podtočke.";

(b) v točki 4, se dodajo naslednje podtočke:

„(c) odobreni encimi za živila v skladu z Uredbo (ES) št. 1332/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (*);

(d) odobreni aditivi za živila v skladu z Uredbo (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta (**) .

(*) Uredba (ES) št. 1332/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o encimih za živila in spremembi Direktive Sveta 83/417/EGS, Uredbe Sveta (ES) št. 1493/1999, Direktive 2000/13/ES, Direktive Sveta 2001/112/ES in Uredbe (ES) št. 258/97 (UL L 354, 31.12.2008, str. 7).

(**) Uredba (ES) št. 1333/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o aditivih za živila (UL L 354, 31.12.2008, str. 16).";

(3) v Prilogi II se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) Angleški izraz ‚evaporated milk' pomeni proizvod, opredeljen v Prilogi I (1)(b).".

Člen 5

Prenos

1. Države članice sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do 14. decembra 2025. Komisiji takoj sporočijo besedilo navedenih predpisov.

Države članice te predpise uporabljajo od 14. junija 2026.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 6

Prehodni ukrepi

Proizvodi, ki so dani na trg ali označeni pred 14. junijem 2026 v skladu z direktivami 2001/110/ES, 2001/112/ES, 2001/113/ES in 2001/114/ES, se lahko še naprej tržijo do porabe zalog.

Člen 7

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 8

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju, 14. maja 2024

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednica*
R. METSOLA	H. LAHBIB

PRILOGA I

Prilogi I in III k Direktivi 2001/112/ES se spremenita:

(1) Priloga I se spremeni:

(a) v delu I, točka 1(b), se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

„Proizvod, pridobljen iz rekonstituiranega zgoščenega sadnega soka, kakor je opredeljen v točki 2, s pitno vodo, ki izpolnjuje merila iz Direktive (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta (*) .

(*) Direktiva (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (UL L 435, 23.12.2020, str. 1).“;

(b) v delu I se dodajo naslednje točke:

„6. (a) Sadni sok z manj sladkorja

Proizvod, pridobljen iz sadnega soka, kakor je opredeljen v točki 1(a), pri katerem se je količina naravno prisotnih sladkorjev zmanjšala za vsaj 30 % z uporabo postopka, dovoljenega pod pogoji iz točke 3, dela II, ki ohranja vse druge bistvene fizikalne, kemijske, organoleptične in prehranske lastnosti povprečne vrste soka sadja, iz katerega je pridobljen.

Sadni sok z manj sladkorja se lahko pridobi z mešanjem sadnega soka z manj sladkorja s sadnim sokom, sadno kašo ali obema.

(b) Sadni sok z manj sladkorja iz koncentrata

Proizvod, pridobljen iz sadnega soka iz koncentrata, kakor je opredeljen v točki 1(b), pri katerem se je količina naravno prisotnih sladkorjev zmanjšala za vsaj 30 % z uporabo postopka, dovoljenega pod pogoji iz točke 3, dela II, ki ohranja vse druge bistvene fizikalne, kemijske, organoleptične in prehranske lastnosti povprečne vrste soka sadja, iz katerega je pridobljen, ali je proizvod pridobljen z rekonstitucijo zgoščenega sadnega soka z manj sladkorja, kakor je opredeljen v točki 7, s pitno vodo, ki izpolnjuje merila iz Direktive (EU) 2020/2184.

Sadni sok z manj sladkorja iz koncentrata se lahko pridobi z mešanjem sadnega soka z manj sladkorja iz koncentrata z enim ali več naslednjih proizvodov: sadni sok, sadni sok iz koncentrata, sadni sok z manj sladkorja, zgoščena sadna kaša in sadna kaša.

7. Zgoščeni sadni sok z manj sladkorja

Proizvod, pridobljen iz zgoščenega sadnega soka, kakor je opredeljen v točki 2, pri katerem se je količina naravno prisotnih sladkorjev zmanjšala za vsaj 30 % z uporabo postopka, dovoljenega pod pogoji iz točke 3, dela II, ki ohranja vse druge bistvene fizikalne, kemijske, organoleptične in prehranske lastnosti povprečne vrste produkta, ali proizvod pridobljen iz sadnega soka z manj sladkorja, kakor je opredeljen v točki 6(a), ki mu je s fizikalnimi postopki odvzet določen delež vsebovane vode. Če je proizvod namenjen neposredni potrošnji, je treba odvzeti najmanj 50 % vsebovane vode.“;

(c) del II se spremeni:

(i) točka 2 se spremeni:

— druga alinea se nadomesti z naslednjim:

„— aditivi za živila, odobreni v skladu z Uredbo (ES) št. 1333/2008; vendar sladila niso dovoljena pri proizvodnji proizvodov iz dela I, te priloge razen pri sadnih nektarjih,“;

— tretja alinea se nadomesti z naslednjim:

„— za sadni sok, sadni sok iz koncentrata, zgoščeni sadni sok, sadni sok z manj sladkorja, sadni sok z manj sladkorja iz koncentrata in zgoščeni sadni sok z manj sladkorja: povrnjena aroma, pulpa in sadne celice,“;

— peta alinea se nadomesti z naslednjim:

„— za sadne nektarje: povrnjena aroma, pulpa in sadne celice; sladkorji in/ali med do 20 % skupne teže končnih proizvodov iz Priloge IV, del I, 15 % skupne teže končnih proizvodov iz Priloge IV, del II, in 10 % skupne teže končnih proizvodov iz Priloge IV, del III; in/ali sladila.

Trditev, da sadnemu nektarju niso bili dodani sladkorji, in katera koli trditev z verjetno enakim pomenom za potrošnika je lahko dopustna samo, kadar proizvod ne vsebuje nobenih dodanih mono- ali disaharidov ali katerih koli drugih živil, uporabljenih zaradi njihovih sladilnih lastnosti, vključno s sladili, kot so opredeljena v Uredbi (ES) št. 1333/2008. Kadar se uporabi taka trditev, se na označbi navede tudi naslednja navedba: ‚vsebuje naravno prisotne sladkorje‘,“;

— sedma alinea se nadomesti z naslednjim:

„— za proizvode, opredeljene v točkah od 1 do 7, dela I, z namenom uravnavanja kislosti: limonin in/ali limetin sok in/ali zgoščen limonin in/ali limetin sok do 3 g na liter soka, izražen kot brezvodna citronska kislina,“;

— doda se naslednja alinea:

„— za sadni sok z manj sladkorja in sadni sok z manj sladkorja iz koncentrata: voda v obsegu, ki je nujno potreben za povrnitev vode, izgubljene zaradi postopka zmanjšanja vsebnosti sladkorjev.“;

(ii) točka 3 se spremeni:

— trinajsta alinea se nadomesti z naslednjim:

„— rastlinske beljakovine iz pšenice, graha, krompirja ali sončničnih semen za bistrenje,“;

— doda se naslednja alinea:

„— samo za sadni sok z manj sladkorja, sadni sok z manj sladkorja iz koncentrata in zgoščeni sadni sok z manj sladkorja: postopki za zmanjšanje količine naravno prisotnih sladkorjev v obsegu, v katerem ohranjajo vse druge bistvene fizikalne, kemijske, organoleptične in prehranske lastnosti povprečne vrste soka sadja, iz katerega so pridobljeni, in sicer membranska filtracija in fermentacija kvasa.“;

(2) Priloga III se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA III

POSEBNA POIMENOVANJA ZA NEKATERE PROIZVODE, NAVEDENE V PRILOGI I

I. Posebna poimenovanja, ki se smejo uporabiti le v jeziku poimenovanja

(a) ‚vruchtendrank‘ za sadne nektarje;

(b) ‚Süßmost‘ se lahko uporabi samo v zvezi z imeni proizvodov ‚Fruchtsaft‘ ali ‚Fruchtnektar‘:

(i) za sadni nektar, pridobljen izključno iz sadnih sokov, zgoščenih sadnih sokov ali mešanic teh proizvodov, neprijetnih za uživanje v naravnem stanju zaradi njihove visoke naravne kislosti;

(ii) za sadni sok, pridobljen iz jabolk ali hrušk, po potrebi z dodatkom jabolk, vendar brez dodanega sladkorja;

(c) ‚succo e polpa‘ ali ‚sumo e polpa‘ za sadne nektarje, pridobljene izključno iz sadne kaše in/ali zgoščene sadne kaše;

(d) (i) ‚æblemost‘, sopomenka za jabolčni sok;

(ii) ‚æblemost fra koncentrat‘, sopomenka za jabolčni sok iz koncentrata;

(e) (i) ‚sur … saft' skupaj z imenom (v danščini) uporabljenega sadja, za sokove brez dodanega sladkorja, pridobljene iz črnega ribeza, češenj, rdečega ribeza, belega ribeza, malin, jagod ali bezgovih jagod,

(ii) ‚sød … saft' ali ‚sødet … saft' skupaj z imenom (v danščini) uporabljenega sadja, za sokove, pridobljene iz tega sadja, z dodatkom sladkorja več kot 200 g na liter;

(f) ‚äppelmust/äpplemust', sopomenka za jabolčni sok;

(g) ‚mosto', sopomenka za grozdni sok;

(h) ‚smiltsērkšķu sula ar cukuru' ali ‚astelpaju mahl suhkruga' ali ‚słodzony sok z rokitnika' za sokove, pridobljene iz jagod rakitovca, z največ 140 g dodanega sladkorja na liter.

II. Posebna poimenovanja, ki se smejo uporabiti v enem ali več uradnih jezikih Unije

(a) ‚kokosova voda' za proizvod, ki je neposredno ekstrahiran iz kokosovega oreha brez iztiskanja kokosovega mesa, kot sopomenka za kokosov sok.".

PRILOGA II

Priloga I k Direktivi 2001/113/ES se spremeni:

(1) del I se spremeni:

(a) prva in druga alinea se nadomestita z naslednjim:

„— ‚Džem‘ je mešanica sladkorjev, sadne pulpe in/ali sadne kaše ene ali več vrst sadja in vode, ki je ustrezne želirane konsistence. Je pa lahko džem iz citrusov pridobljen iz celih sadežev, narezanih na rezine in/ali koščke.

Vendar lahko države članice zaradi upoštevanja izrazov, ki jih običajno uporabljajo potrošniki, na svojem ozemlju dovolijo uporabo izraza ‚marmelada‘ za ime proizvoda ‚džem‘, razen v primeru džema iz citrusov.

Količina sadne pulpe in/ali sadne kaše za proizvodnjo 1 000 g končnega proizvoda ne sme biti manjša od:

— 450 g praviloma,

— 350 g za rdeči ribez, jerebike, jagode rakitovca, črni ribez, šipek in kutine,

— 180 g za ingver,

— 230 g za akažujeva jabolka,

— 80 g za pasijonke.

— ‚Ekstra džem‘ je mešanica sladkorjev, nezgoščene sadne pulpe ene ali več vrst sadja in vode, ki je ustrezne želirane konsistence. Vendar je lahko šipkov ekstra džem in ekstra džem brez semen iz malin, robidnic, črnega ribeza, borovnic in rdečega ribeza pridobljen v celoti ali delno iz nezgoščene kaše teh sadežev. Ekstra džem iz citrusov je lahko pridobljen iz celih sadežev, narezanih na rezine in/ali koščke.

Vendar lahko države članice zaradi upoštevanja izrazov, ki jih običajno uporabljajo potrošniki, na svojem ozemlju dovolijo uporabo izraza ‚ekstra marmelada‘ za ime proizvoda ‚ekstra džem‘, razen v primeru ekstra džema iz citrusov.

Pri proizvodnji ekstra želejev v mešanici ni dovoljeno uporabiti naslednjega sadja: jabolk, hrušk, sliv, melon, lubenic, grozdja, buč, kumaric in paradižnika.

Količina sadne pulpe za proizvodnjo 1 000 g končnega proizvoda ne sme biti manjša od:

— 500 g praviloma,

— 450 g za rdeči ribez, jerebike, jagode rakitovca, črni ribez, šipek in kutine,

— 280 g za ingver,

— 290 g za akažujeva jabolka,

— 100 g za pasijonke.“;

(b) peta in šesta alinea se nadomestita z naslednjim:

„— ‚Marmelada iz citrusov‘ je mešanica, ki je ustrezne želirane konsistence, vode, sladkorjev in ene ali več vrst naslednjih proizvodov, pridobljenih iz sadja citrusov: pulpe, kaše, soka, vodnega ekstrakta in lupine. V imenu proizvoda ‚marmelada iz citrusov‘ se lahko izraz ‚citrusov‘ nadomesti z imenom uporabljenega citrusa.

Količina sadja citrusov uporabljenega za proizvodnjo 1 000 g končnega proizvoda ne sme biti manjša od 200 g, od katerih mora biti najmanj 75 g pridobljenih iz notranjega dela plodu.

— Ime ‚žele marmelada‘ se sme uporabiti, če proizvod, opredeljen kot marmelada iz citrusov, ne vsebuje nobenih netopnih snovi, razen morda majhne količine fino narezane lupine.“;

(2) del II se nadomesti z naslednjim:

„II. Proizvodi, opredeljeni v delu I, morajo vsebovati najmanj 60 % topnih snovi, kot je določeno z refraktometrom, razen pri proizvodih, ki izpolnjujejo zahteve iz Uredbe (ES) št. 1924/2006 Evropskega parlamenta in Sveta (*) v zvezi z zmanjšano vsebnostjo sladkorja, in pri proizvodih, pri katerih je bil sladkor delno ali v celoti nadomeščen s sladili.

Brez poseganja v člen 17(1) Uredbe (EU) št. 1169/2011 lahko države članice, zato da upoštevajo določene posebne primere, dovolijo uporabo rezerviranih imen za proizvode, opredeljene v delu I, pri katerih je vsebnost topnih snovi manjša od 60 %.

(*) Uredba (ES) št. 1924/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o prehranskih in zdravstvenih trditvah na živilih (UL L 404, 30.12.2006, str. 9).“